

Metodyka terapii i profilaktyki uzależnień - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodyka terapii i profilaktyki uzależnień
Kod przedmiotu	05.6-WP-PED-RiT
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Andrzej Zygałło

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Przekazanie studentom wiedzy na temat uzależnień, ich uwarunkowań, rodzajów, faz rozwoju i funkcjonowania osób uzależnionych. Zapoznanie studentów z różnymi metodami i formami terapii i resocjalizacji osób uzależnionych; **z metodyką oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych** oraz z różnymi wzorcowymi systemami terapii uzależnień w Polsce i na świecie. **Zapoznanie studentów z możliwością wykorzystania socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki, kulturotechniki i metody twórczej resocjalizacji w terapii i profilaktyce uzależnień.**

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii

Zakres tematyczny

Wykłady

Przyczyny uzależnień – teorie biologiczne, psychologiczne i socjologiczne wyjaśniające proces powstawania uzależnień. Prohibicja jako sposób społecznego oddziaływania w obszarze uzależnień. Przemiany obyczajowe w Polsce jako tło rozwoju uzależnień. Uzależnienie jako choroba – uzależnienie fizyczne, psychiczne i społeczne. Kryteria uzależnienia według ICD-10. Psychologiczne uwarunkowania powstawania uzależnień. Fazy rozwoju uzależnienia – różne podejścia teoretyczne. Programy Redukcji Szkód. Systemy terapii uzależnień w Polsce i na świecie. **Metodyka terapii uzależnień w środowisku otwartym i zamkniętym.**

Ćwiczenia

Rodzaje środków psychoaktywnych – ich działanie i skutki nadużywania. Uzależnienia od czynności. Uzależnienia od substancji a uzależnienia od czynności – podobieństwa i różnice. Środowiskowe i kulturowe uwarunkowania powstawania uzależnień. Dostęp do środków uzależniających a profilaktyka uzależnień. Programy substytucyjne. Typologia pacjentów uzależnionych. **Różnorodność metod pracy z osobami uzależnionymi.** Rodzina a uzależnienie – wpływ środowiska rodzinnego na proces terapii osób uzależnionych. Profilaktyka uzależnień.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład konwersatoryjny.

Ćwiczenia – dyskusja, pogadanka heurystyczna, metoda projektów

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	------------------------------------	-------------

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
2R.U1. Student potrafi analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; analizować i stosować teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; analizować i stosować socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; analizować i stosować metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; analizować i stosować metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej; stosować metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno- -wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych; analizować i stosować podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych; określać przyczyny stresu i wypalenia zawodowego pedagogów resocjalizacyjnych	• K_W13 • K_W16	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • praca kontrolna	• Wykład • Ćwiczenia
2R.U2. Student potrafi analizować i stosować metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; planować i realizować współpracę wychowawców ze środowiskiem otwartym; analizować i stosować metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, metody pracy w ośrodkach kuratorskich; analizować i stosować metody twórczej resocjalizacji w środowisku otwartym: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; analizować i stosować superwizję w resocjalizacji; analizować i stosować metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych	• K_W13 • K_W16	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład • Ćwiczenia
2R.K3. Student jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	• K_U04 • K_K05	• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia
2R.K4. Student jest gotów do współpracy z nauczycielami lub terapeutami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	• K_K04 • K_K05	• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady

Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny w formie testu z określonymi progami punktowymi. Maksymalna ilość punktów możliwych do uzyskania w teście to 100 pkt. Kryteria oceny przedstawiają się następująco 0-60 pkt. – ocena niedostateczna, 61-70 pkt. ocena dostateczna, 71-85 pkt. ocena dobra, 86-100 pkt. ocena bardzo dobra (oceny połówkowe, np. db plus uzyskuje się po przekroczeniu połowy przedziału punktowego pomiędzy ocenami cząstkowymi).

Ćwiczenia

Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem na ocenę. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć – praca indywidualna; ocena projektu dotyczącego diagnozy osoby uzależnionej i prezentacji proponowanych działań terapeutycznych – praca grupowa (grupy 2-3 osobowe); ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć – ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć.

Ocena końcowa

Końcowa ocena z przedmiotu to średnia arytmetyczna ocen z ćwiczeń i wykładów (egzaminu).

Literatura podstawowa

- Beck A.T., Wright F.D., Newman C., F., Liese B., S., Terapia poznawcza uzależnień, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2007.
- Cekiera Cz., Psychoprofilaktyka uzależnień oraz terapia i resocjalizacja osób uzależnionych, Lublin 1999.
- Chrostek Maj J., Wodowski G., Szczypta naszej nadziei: leczenie substytucyjne uzależnionych od opiatów w Krakowie, 2000-2007, Kraków 2008.
- Derwich – Nowak A., Patologiczny hazard.
- ICD-10 Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania: badawcze kryteria diagnostyczne Warszawa 1998 (część dotycząca zaburzeń psychicznych spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych).
- Maisto S, Galizio M., Connors G. Uzależnienia: zażywanie i nadużywanie, Warszawa 2000.
- Mellibruda J., Sobolewska-Mellibruda Z., Integracyjna psychoterapia uzależnień: teoria i praktyka, Warszawa 2006.
- Obłękowska-Rogała J., Przyczyny narkomanii: wyjaśnienia teoretyczne, Warszawa 1999.
- Obłękowska-Rogała J., Narkoman w rodzinie: wskazania do terapii, Warszawa 2002 (rozdz. Skuteczność programów terapii uzależnień).
- Wojewódzka B., Hazard: zabawa czy zagrożenie.
- Woydyło E., Wyzdrowieć z uzależnienia, Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca

1. Gaś Z., B., Redukcja szkód a profilaktyka uzależnień, „Remedium” 2002.
2. James R.K., Gilliland B.E., Strategie interwencji kryzysowej, Warszawa 2004 (rozdz. 8: Uzależnienie od substancji chemicznych, Kryzys nałogu).
3. Osiatyński W., Grzech czy choroba, Warszawa 1994
4. Psychologiczna problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków , [w:] Psychologia: podręcznik akademicki, T. III, Gdańsk.
5. Verster A., Bunnig E., Skuteczność leczenia substytucyjnego uzależnienia od opiatów, Warszawa 2004 (tekst dostępny na stronie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii www.kbpn.gov.pl w dziale Publikacje).

6. Woronowicz B.T., Alkoholowe vademecum dla każdego, Zakroczym 1993.
7. AAWS: Życie w trzeźwości, Apostolicum 1996.
8. AAWS: Anonimowi Alkoholicy, Apostolicum 1996.
9. Kwartalnik „Problemy Narkomanii”.
10. Czasopismo „Remedium.

Uwagi

bez uwag

Zmodyfikowane przez dr Ernest Magda (ostatnia modyfikacja: 07-11-2019 07:46)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ